

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ - 2012

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતો ભાગ-1 (MSO-01)

તારીખ : 07/07/2012

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.

કુલ ગુણ : 70

-
- પ્રશ્ન:-1 સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ આપી સમાજશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 સમાજશાસ્ત્રના વિકાસમાં સ્પેન્સર અને પેરેટોનું પ્રદાન વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 કાર્યાત્મકવાદમાં મેલીનોવસ્કી અને રેડકલીકુબ્રાઉનનો ફાળો વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 કાર્યાત્મકવાદમાં પાર્સન્સનો પેટર્ન વેરીએબલ્સ ચર્ચો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 કાર્યાત્મકવાદમાં મર્ટનનો મધ્યમવર્ગીય સિદ્ધાંત વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 સંઘર્ષવાદમાં માર્કસનો ફાળો સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 લૂઈકોઝરના સંઘર્ષના પ્રકારો વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 ઘટનાશાસ્ત્રીય અભિગમમાં હર્સેલનું પ્રદાન ચર્ચો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 હર્બટ બ્લૂમરનું પદ્ધતિશાસ્ત્ર વિસ્તૃત રીતે સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-10 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)
1. સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતના ઘડતરની પ્રક્રિયા.
 2. સામાજિક-આર્થિક સંગઠનના તબક્કા.
 3. કુલેનો પ્રાથમિક જૂથનો ખ્યાલ.
 4. પરિવર્ત્યો.
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ - 2012

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : સમાજશાસ્ત્રીય સંશોધનની પદ્ધતિઓ (MSO-02)

તારીખ : 09/07/2012

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

-
- પ્રશ્ન:-1 વિજ્ઞાનનો અર્થ આપી, સમાજશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 સામાજિક સંશોધનની વ્યાખ્યા આપી, સામાજિક સંશોધનના લક્ષણો અને મહત્વ રજૂ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 સામાજિક સંશોધનની રૂપરેખા વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 નિદર્શનની વ્યાખ્યા આપી, તેના પ્રકારો સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 નિરીક્ષણનો અર્થ આપી, નિરીક્ષણના પ્રકારો સવિસ્તાર લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 ગુડ અને હટના મતે પ્રશ્નાવલીના લક્ષણો રજૂ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 'મુલાકાત તબક્કાવાર થાય છે' - આ વિધાન સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 વ્યક્તિ તપાસ પ્રયુક્તિની રીત અને મહત્વ જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 આંકડાશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપી, આંકડાશાસ્ત્રના હેતુઓ અને મર્યાદાઓ વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન:-10 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)
1. સામાજિક સંશોધનના ધ્યેયો અને કાર્યો.
 2. ઉપકલ્પનાનું ઘડતર.
 3. મુલાકાત અનુસૂચિના લક્ષણો અને મર્યાદાઓ.
 4. સહસંબંધ.
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ - 2012

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : ભારતીય સમાજશાસ્ત્ર (MSO-03)

તારીખ : 10/07/2012

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

કુલ ગુણ : 70

(2) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

-
- પ્રશ્ન:-1 આઈ. પી. દેસાઈ બૌદ્ધિક ઘડતર વિશે નોંધ લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 શિક્ષણ-વિદ્યાર્થી સંબંધોની પદ્ધતિ દર્શાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 શિક્ષણનો રાજ્યતંત્ર સાથેનો સંબંધ વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 સમાજનું ખંડાત્મક વિભાજન વિશેના વિચારો રજૂ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 ભારતના સમાજશાસ્ત્રના વિકાસમાં ધુર્યેનું સ્થાન અને પ્રદાનની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 અર્ન્તલગ્નની વ્યાખ્યા આપી જ્ઞાતિ વ્યવસ્થાના મુખ્ય લક્ષણોની સમજ આપો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 માળખાકીય સંયુક્તતાના પ્રમાણો દર્શાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 અસ્પૃશ્યતાનાં વર્તનક્ષેત્રો જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 ધર્મના અભ્યાસમાં રેડકલીફ બ્રાઉને દર્શાવેલા નિયમો સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-10 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)
- (1) વર્યસ્વ-પ્રાપ્તિ જ્ઞાતિ.
- (2) પછાતપણાનો પ્રશ્ન.
- (3) અસ્પૃશ્યતાની સમસ્યા.
- (4) ધંધાની પસંદગીનો અભાવ.
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ - 2012

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : જાતિ(Gender) અને સમાજ (MSO-04)

તારીખ : 11/07/2012

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

-
- પ્રશ્ન:-1 સ્ત્રી અભ્યાસોના અર્થ જણાવી, સ્ત્રી અભ્યાસોનું મહત્વ જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 સ્ત્રી અધિકારિતા એટલે શું ? સ્ત્રી અધિકારિતાના પરિણામો જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત તરીકે નારીવાદી સિદ્ધાંતો જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 દહેજ વિરોધી આંદોલન જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 નારીવાદી સમર્થતાનો અભિગમ જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 સ્ત્રીનો સામાજિક દરજ્જો જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 ભકિત સંપ્રદાય અને સ્ત્રીનો દરજ્જો જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 પુનરુત્થાનવાદી સ્વામી વિવેકાનંદની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 કૌટુંબિક હિંસાની સ્ત્રીજીવન પર થતી અસરો જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-10 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)
- (1) વ્યક્તિ તપાસ પદ્ધતિ.
- (2) દહેજપ્રથા.
- (3) પડદાપ્રથા.
- (4) રાજા રામ મોહનરાય.
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ - 2012

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતો ભાગ-2 (MSO-05)

તારીખ : 12/07/2012

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

કુલ ગુણ : 70

(2) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

-
- પ્રશ્ન:-1 જ્ઞાનના સમાજશાસ્ત્રની પરિભાષા સ્પષ્ટ કરી ખગોળશાસ્ત્ર, તબીબીવિજ્ઞાન અને સ્થાપત્યમાં ભારતનું પ્રદાન જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 જ્ઞાનના સમાજશાસ્ત્રમાં કાર્લ મેનહાઈમનું પ્રદાન જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 જયોર્જ લૂકાચે કરેલ વસ્તુકરણની વિભાવના. (14)
- પ્રશ્ન:-4 એથનોમેથોડોલોજીનો અર્થ જણાવી એડમંડ હર્સેલ અને આલ્ફ્રેડ શુટઝના એથનોમેથોડોલોજીના સંદર્ભમાં વિચારો સ્પષ્ટ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 ગ્રામશીએ આપેલ સિવિલ સોસાયટીની વિભાવનાનો વ્યાવહારિક અને રાજકીય ઉપયોગ ચર્ચો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 હાબરમાસનો ધર્મ અંગેનો દ્રષ્ટિકોણ સ્પષ્ટ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 ઐતિહાસિક ભૌતિકવાદ અને હર્બર્ટ મારકપુસ ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 લૂઈ અલ્યુઝરનું જીવન-કાર્ય જણાવી તેની રાજ્યની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 શિસ્તબદ્ધ સમાજના ઉદભવ અંગે મિશેલ ફૂકોના વિચારો જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-10 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (14)
- (1) જ્ઞાનના સમાજશાસ્ત્રના સ્ત્રોત.
 - (2) એથનોમેથોડોલોજી.
 - (3) મિશેલ ફૂકોના વર્ગ સત્તા.
 - (4) જયોર્જ લૂકાચના વિચારપ્રવાહનો 1919 થી 1929નો તબક્કો.
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ - 2012

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : નગર સમાજશાસ્ત્ર (MSO-06)

તારીખ : 13/07/2012

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

કુલ ગુણ : 70

(2) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

-
- પ્રશ્ન:-1 નગર સમાજશાસ્ત્રોની વ્યાખ્યા આપી નગર સમાજશાસ્ત્રનું વિષયવસ્તુ સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 નગર સમાજશાસ્ત્રની સંશોધન પદ્ધતિઓ સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 લૂઈ વર્થનો નગરીય જીવનશૈલીનો સિદ્ધાંત સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 નગરસમુદાય અને ગ્રામસમુદાય વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 આંતરજ્ઞાતિય લગ્નનો અર્થ સમજાવી આંતરજ્ઞાતિય લગ્નની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 સ્થળાંતરનો અર્થ સમજાવી સ્થળાંતરના વિવિધ કારણોની સમજૂતી આપો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 નગરોના સંયુક્ત કુટુંબમાં આવેલા પરિવર્તનોની સમજૂતી આપો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 જ્ઞાતિનો અર્થ સમજાવી પરંપરાગત લક્ષણોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 નગર સમુદાયમાં પ્રવર્તતી અસ્પૃશ્યતાની સમસ્યાની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-10 ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે) (14)
- (1) બાળગુનેગારી.
- (2) નગરીય સમાજમાં લગ્ન અંગેની માન્યતા.
- (3) સામાજિક નિયંત્રણ.
- (4) નગર સમુદાયમાં ધર્મ.
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ - 2012

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર (MSO-07)

તારીખ : 14/07/2012

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

-
- પ્રશ્ન:-1 પર્યાવરણશાસ્ત્ર શા માટે ભણવું જરૂરી છે ? સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 પર્યાવરણનાં વિવિધ ચક્રોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 પ્રદુષણ થવાનાં કારણોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 સમાજ, સંસ્કૃત અને વ્યવહાર સામાજિક પર્યાવરણના સંદર્ભે ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 ટકાઉ વિકાસનો અર્થ સમજાવી પર્યાવરણ વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 સામાજિક આંદોલનના પ્રકારો લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 પર્યાવરણ પ્રબંધન માટે શાસને કરેલી વ્યવસ્થાની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 ખનીજ સંપત્તિ એટલે શું ? તેનું વર્ગીકરણ કરી તેનાં ઉપયોગો જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 પર્યાવરણ કાનૂનો વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-10 ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે) (14)
- (1) મૃદાવરણ
- (2) ઊર્જા
- (3) એન. જી. ઓ. (N.G.O)
- (4) વસ્તી-વિસ્ફોટ
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ - 2012

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : પ્રાદેશિક સમાજશાસ્ત્ર/ક્રિયાનું સમાજશાસ્ત્ર (MSO-08)

તારીખ : 15/07/2012

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

કુલ ગુણ : 70

(2) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

-
- પ્રશ્ન:-1 સામાજિક ક્રિયાનો અર્થ સમજાવી સામાજિક ક્રિયાના તત્ત્વો સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 સામાજિક ક્રિયાના વિવિધ ખ્યાલોની સમજૂતી આપો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 સામાજિક સંશોધનનો અર્થ સમજાવી સામાજિક સંશોધનની વિવિધ પદ્ધતિઓની સમજૂતી આપો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 ક્રિયાના સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ સમજાવી સમાજશાસ્ત્રમાં તેનું મહત્વ દર્શાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 સામાજિક આંદોલનની વ્યાખ્યા આપી તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 નારીવાદ સિદ્ધાંતની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 સ્વૈચ્છિક સંસ્થાના અભિગમોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 પંચાયતી રાજનો અર્થ સમજાવી પંચાયતી રાજનો ખ્યાલ સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 ગ્રામ પંચાયતના કાર્યોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-10 ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે) (14)
- (1) લોકશાહીમાં લોકભાગીદારીનું મહત્વ.
- (2) આયોજન અને સામાજિક વિકાસ.
- (3) સામાજિક પરિવર્તન.
- (4) જિલ્લા પંચાયતના કાર્યો.
-